

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ AKREDITAČNÁ SLUŽBA
Karloveská 63, P.O.BOX 74, 840 00 Bratislava 4

VÝROČNÁ SPRÁVA

za rok 2004

Správu predkladá : Ing. Ľubomír Šutek, CSc.
riaditeľ

Bratislava marec 2005

O B S A H

- 1 IDENTIFIKÁCIA SLOVENSKEJ NÁRODNEJ AKREDITAČNEJ SLUŽBY**
- 2 POSLANIE SNAS A JEHO ÚLOHY V ROKU 2004**
 - 2.1 Akreditácia laboratórií
 - 2.2 Akreditácia certifikačných orgánov
 - 2.3 Akreditácia inšpekčných orgánov a overovateľov
 - 2.4 Akreditácia atestátorov obstarávania
 - 2.5 Správna laboratórna prax
 - 2.6 Vykonané dohľady
 - 2.7 Udelené osvedčenia o akreditácii
- 3 MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA SNAS**
 - 3.1 Postavenie SNAS v medzinárodnom kontexte v r. 2004
 - 3.2 Participácia na ILC a PT
 - 3.3 Prehľady účasti na podujatiach v zahraničí podľa kategórií: zasadnutia, posudzovania, iné podujatia
 - 3.4 Prehľady zahraničných návštev v SNASe
- 4 METODICKÁ ČINNOSŤ SNAS**
- 5 VZDELÁVACIE AKTIVITY SNAS**
- 6 PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ ZAMESTNANCOV SNAS**
- 7 SYSTÉM MANAŽÉRSTVA KVALITY SNAS**
- 8 HOSPODÁRENIE SNAS**
- 9 PERSONÁLNA OBLASŤ**
- 10 ZHODNOTENIE ROKU 2004 A VÝHLED NA ROK 2005**
- 11 ZOZNAM SKRATIEK**

PRÍLOHY:

č. 1 Organizačné schéma SNAS

č. 2 Publikačná činnosť zamestnancov SNAS v r. 2004

1 IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE SNAS

Názov organizácie: Slovenská národná akreditačná služba (SNAS)

Logo:

Sídlo organizácie: Slovenská národná akreditačná služba
P.O.Box 74
Karloveská 63
840 00 Bratislava 4

Kontakt: tel. 02/65412963, fax: 02/65421365,
e-mail: snas@smu.gov.sk
www.snas.sk

Zriaďovateľ: Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR

Forma hospodárenia: príspevková organizácia bez príspevku

Riaditeľ: Ing. Ľubomír Šutek, CSc.

Členovia vedenia organizácie

námestník riaditeľa a manažér
kvality:

Ing. Marián Weidlich, CSc

vedúca sekretariátu SNAS:

Mgr. Daniela Burajová

vedúci odboru akreditácie (OA):

Ing. Josef Kalaš

vedúci sekcie kalibračných
laboratórií OA:

Ing. Karol Richter, CSc

vedúci sekcie skúšobných
laboratórií OA:

Ing. Tibor Czocher, MPH

vedúca sekcie certifikačných
orgánov OA:

Ing. Renáta Kuťková

vedúci sekcie inšpekčných
orgánov a overovateľov OA:

Mgr. Branislav Dubovský

vedúci sekcie verejného
obstarávania OA:

Ing. Michal Maťaš, CSc.

vedúci odboru správnej
laboratórnej praxe (O SLP):

RNDr. Zdeno Mahrla, CSc.

vedúca oddelenia vonkajších
vzťahov a informatiky (OVVI):

Ing. Dagmar Miklisová

vedúca oddelenia ekonomiky a
personalistiky (OEP): Zdena Miklovičová

vedúci Detašovaného
pracoviska Košice: Prof. Ing. Andrej Hrivňák, PhD

vedúci Detašovaného
pracoviska Žilina: Ing. Juraj Cajchan

Rozsah právomocí a pôsobností jednotlivých pracovných funkcií vyplýva z Organizačného poriadku SNAS a z ďalších vnútroorganizačných predpisov. Organizáciu SNAS znázorňuje organizačná schéma v prílohe č. 1.

SNAS je v zmysle zákona 264/1999 Z.z. v znení neskorších predpisov určený rozhodnutím ministra hospodárstva SR z 1.1.2000 za **jedinú akreditujúcu osobu** v Slovenskej republike na vydávanie osvedčení o akreditácii v zmysle § 22 a na vykonávanie činnosti podľa paragrafu 23 uvedeného zákona.

SNAS je členom medzinárodných akreditačných organizácií ILAC (Medzinárodná organizácia na akreditáciu laboratórií), IAF (Medzinárodné akreditačné fórum) a EA (Európska organizácia na spoluprácu pri akreditácii) a tiež dohovorov týchto organizácií MLA a MRA. SNAS je signatárom všetkých doteraz existujúcich dohôd o vzájomnom uznávaní.

2 POSLANIE SNAS A JEHO ÚLOHY V ROKU 2004

Poslaním Slovenskej národnej akreditačnej služby (SNAS) je vykonávať akreditáciu predovšetkým v Slovenskej republike, plne v zhode s princípmi a kritériami medzinárodnej akreditácie, t.j. podľa medzinárodných noriem, dokumentov globálnych a regionálnych medzinárodných organizácií ILAC, IAF a EA a to tak, aby osvedčenia o akreditácii vydané SNAS boli medzinárodne akceptované a uznávané.

SNAS ako právnická osoba je **príspevková organizácia bez príspevku**, zriadená Rozhodnutím predsedu Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR 1. januára 1999 najmä na:

- a) akreditáciu právnických osôb, alebo fyzických osôb, ktoré pôsobia v regulovanej a neregulovanej sfére podľa všeobecne záväzných právnych predpisov Slovenskej republiky, v súlade so slovenskými technickými normami, s medzinárodnými technickými normami (ISO,IEC), s technickými normami Európskej únie a s dokumentmi medzinárodných a regionálnych akreditačných organizácií, najmä Európskej organizácie na spoluprácu v oblasti akreditácie (EA), Medzinárodnej organizácie na spoluprácu v oblasti akreditácie laboratórií (ILAC) a Medzinárodného akreditačného fóra (IAF),
- b) vydávanie a odnímanie osvedčení o akreditácii,
- c) kontrolu plnenia stanovených podmienok a požiadaviek akreditovanými organizáciami,
- d) zverejňovanie zoznamu vydaných osvedčení o akreditácii,
- e) poskytovanie informácií o zásadách, podmienkach a postupoch akreditácie,
- f) zastupovanie SR v medzinárodných a v regionálnych akreditačných organizáciách,

g) zabezpečenie výmeny skúseností medzi akreditovanými organizáciami.

V roku 2004 došlo v SNAS k viacerým zásadným organizačným i systémovým zmenám.

Od 1. januára 2004 vstúpil do platnosti **nový Organizačný poriadok SNAS**, ktorý zohľadnil zavedenie nových oblastí akreditácie.

V tej súvislosti sa reštrukturalizoval **odbor akreditácie** (pôvodne odbor technických činností), v rámci ktorého sa vytvorilo 5 sekcií, a to:

- sekcia kalibračných laboratórií,
- sekcia skúšobných laboratórií,
- sekcia certifikačných orgánov,
- sekcia inšpekčných orgánov,
- sekcia overovateľov a sekcia verejného obstarávania.

Bol zriadený **odbor správnej laboratórnej praxe** ako integrálna súčasť SNAS.

Bola zrušená **Akreditačná komisia SNAS** a vznikli **štyri nové stále poradné orgány riaditeľ'a**, a to:

- Hodnotiaca komisia na akreditáciu laboratórií a orgánov certifikujúcich výroby,
- Hodnotiaca komisia na akreditáciu manažérskych systémov,
- Hodnotiaca komisia na akreditáciu overovateľov, atestátorov, inšpekcií a orgánov certifikujúcich osoby,
- Výbor pre správnu laboratórnu prax.

Ďalej vznikli **štyri poradné orgány riaditeľ'a vo vyhradených oblastiach**, a to:

- Technický výbor pre laboratóriá,
- Technický výbor pre certifikačné a inšpekčné orgány,
- Technický výbor pre zdravotníctvo,
- Technický výbor na akreditáciu certifikačných orgánov certifikujúcich manažérstvo rizík.

Nová štruktúra SNAS je graficky znázornená v prílohe č. 1.

SNAS ako signatár medzinárodných dohovorov o vzájomnom uznávaní MRA ILAC a MLA IAF sa v r. 2005 stal aj **signatárom novozavedených licenčných dohôd o používaní značiek MRA ILAC a MLA IAF kombinovaných s logom SNAS**, na základe ktorých môže ďalej udeľovať svojim akreditovaným subjektom licencie na používanie laboratórnej kombinovanej značky MRA a certifikačnej kombinovanej značky MLA. Používanie laboratórnych kombinovaných značiek MRA a/alebo certifikačných kombinovaných značiek MLA (ďalej len značky MRA resp. MLA) bolo zavedené s cieľom maximálneho uľahčenia a urýchlenia rozhodovania zákazníkov akreditovaných subjektov o uznaní výsledkov ich činnosti. Použitie uvedenej značky MRA na skúšobných protokoloch a kalibračných certifikátoch, resp. značky MLA na certifikátoch o zhode signalizuje, že subjekt, ktorý uvedené dokumenty vydal, je akreditovaný signatárom dohody MRA ILAC resp. MLA IAF a na základe toho, výsledky uvedené na príslušných dokumentoch sú dôveryhodné.

V tejto súvislosti **pripravil na zavedenie** niektoré ďalšie nové prvky, a to:

- **kategóriu „registrovaný člen SNAS“** : každý právny subjekt, ktorému SNAS už udelil alebo udelí prvé osvedčenie o akreditácii, získava zároveň štatút registrovaného člena SNAS a svoje členské číslo;

- **etický kódex registrovaného člena SNAS:** stavovský dokument, ktorý deklaruje hlavné etické zásady správania registrovaného člena SNAS;
- **novú akreditačnú značku SNAS:** nová akreditačná značka pozostáva z loga SNAS a z registračného čísla, ktoré je zložené z členského čísla registrovaného člena SNAS a čísla udeleného osvedčenia o akreditácii - uvedené čísla sú vzájomne oddelené lomkou;
- **rámcovú zmluvu o akreditačných službách:** rámcová zmluva sa uzatvára medzi SNAS a žiadateľom pri prvej akreditácii žiadateľa. Rámcová zmluva platí na celé obdobie akreditácie a vzťahuje sa na všetky poskytované akreditačné služby SNAS v období jej platnosti. Rámcová zmluva stanovuje, že všetky požadované akreditačné služby sa vykonávajú na základe objednávky alebo na základe čiastkových zmlúv;
- **nové tlačivo „Žiadosť o akreditáciu SNAS“** - tlačivo je vytvorené v súlade s požiadavkami platných medzinárodných noriem a predpisov medzinárodných akreditačných organizácií.

SNAS doteraz určil **dvanásť oblastí akreditácie**, v rámci ktorých akredituje požadované druhy činnosti. Trinásť oblastí tzv. „iná oblasť“ sa stanovuje podľa dokumentov určených žiadateľom. Pre všetkých dvanásť oblastí akreditácie sú vytvorené príslušné tlačivá, ktoré sú prílohou novej žiadosti o akreditáciu, resp. objednávky na iné akreditačné služby (rozšírenie akreditácie, reakreditačné posudzovanie ...). Ide o tieto oblasti akreditácie:

- OA 1 - akreditácia kalibračného laboratória
- OA 2 - akreditácia skúšobného laboratória
- OA 3 - akreditácia medicínskeho laboratória
- OA 4 - akreditácia organizátora skúšok spôsobilosti
- OA 5 - akreditácia inšpekčného orgánu
- OA 6 - akreditácia certifikačného orgánu certifikujúceho produkty
- OA 7 - akreditácia certifikačného orgánu certifikujúceho systému manažérstva kvality
- OA 8 - akreditácia certifikačného orgánu vykonávajúceho certifikáciu osôb
- OA 9 - akreditácia certifikačného orgánov certifikujúceho systému manažérstva rizík (zahŕňa OHSAS, HACCP, ISMS a EMS)
- OA 10 - akreditácia overovateľa EMAS /osvedčenie odbornej spôsobilosti EMAS
- OA 11 - akreditácia atestátora obstarávateľov
- OA 12 - atestácia plnenia notifikačných a autorizačných požiadaviek.

Okrem **hlavnej činnosti**, ktorou je akreditácia, plní SNAS ešte **rad ďalších súvisiacich úloh**. Ide predovšetkým o medzinárodnú spoluprácu, metodickú činnosť a vzdelávacie aktivity. Celá činnosť SNAS sa odvíja v rámci efektívneho systému manažérstva kvality SNAS. O jednotlivých vymenovaných činnostiach pojednávajú ďalšie kapitoly tejto správy, hlavnou činnosťou, t.j. akreditáciou, sa zaoberajú ďalšie body tejto kapitoly.

2.1 Akreditácia laboratórií

V **oblasti akreditácie kalibračných laboratórií** vykonal SNAS v roku 2004 celkovo 70 akreditačných služieb (posudzovaní za účelom akreditácie, reakreditácie, rozšírenia akreditácie, plánovaných a mimoriadnych dohlľadov), čo je o 13 viac ako v predchádzajúcom roku. Vzhľadom na ukončenú vlnu reakreditácií pri prechode z normy EN 45001 na normu ISO/IEC 17025 došlo v roku 2004 k miernemu nárastu v počte dohlľadov. Počet nových akreditácií v kalibračných laboratóriách však zaznamenal mierny pokles. Oživovanie hospodárstva môže v nasledujúcom období priniesť znovu mierny nárast počtu nových žiadostí o akreditáciu kalibračných laboratórií.

Začiatkom roka 2004 bola ukončená akreditácia jedného organizátora porovnávacích meraní v oblasti kalibrácie meradiel. V Európe sú v súčasnosti akreditovaní len dvaja organizátori porovnávacích meraní v kalibrácii (ILC), jeden v ČR a druhý je na Slovensku. Tento fakt bol pozitívne hodnotil aj Výbor EA pre laboratória (EA LC).

V oblasti akreditácie skúšobných laboratórií v porovnaní s rokom 2003 celkový počet vykonaných akreditačných služieb mierne poklesol. Celkovo bolo vykonaných 149 služieb (posudzovaní za účelom akreditácie, reakreditácie a rozšírenia akreditácie, plánovaných a mimoriadnych dohl'adov). Pre porovnanie, v roku 2003 ich bolo vykonaných 164. Zníženie celkového počtu však súvisí so zrušením alebo zlučovaním niektorých laboratórií.

Skúšobné laboratória, požadujúce akreditáciu, sú z rôznych hospodárskych rezortov, predovšetkým z rezortu pôdohospodárstva, životného prostredia, zdravotníctva, strojárstva alebo stavebníctva. Ide o laboratória, ktoré pôsobia v regulovanej aj neregulovanej sfére, štátne aj súkromné. V sledovanom období sa uskutočnili posudzovania za účelom akreditácie troch nových medicínskych laboratórií a reakreditácia jedného. Zatiaľ všetky medicínske laboratória sú akreditované podľa požiadaviek STN EN ISO/IEC 17025: 2000.

Koncom roku 2004 začal SNAS proces akreditácie prvého organizátora skúšok spôsobilosti v rámci skúšobníctva.

Prebiehala príprava spolupráce SNAS s Ministerstvom životného prostredia SR v oblasti akreditácie a autorizácie subjektov vykonávajúcich merania chemických látok v emisiách.

Prehľad vykonaných akreditačných služieb v oblasti laboratórií v r. 2004

LABORATÓRIÁ	Akreditácia	Rozšírenie akreditácie	Reakreditácia	Dohl'ady	Spolu
Kalibračné	5	6	7	52	70
Skúšobné	12	23	9	105	149
Medicínske	3	-	1	2	6
Organizátori skúšok spôsobilosti	1	-	-	-	1
S p o l u	21	29	17	159	226

2.2 Akreditácia certifikačných orgánov

V r. 2004 SNAS akreditoval a reakreditoval celkovo 32 certifikačných orgánov.

V oblasti akreditácie orgánov certifikujúcich produkty (COP) je v súčasnosti akreditovaných 23 COP. V r. 2004 sa akreditovalo 5 nových certifikačných orgánov certifikujúcich produkty, 3 sa podrobili reakreditačnému posúdeniu a 1 rozšíreniu akreditácie.

V oblasti akreditácie orgánov na certifikáciu osôb (COO) bol rok 2004 v znamení prechodu na novú normu ISO/IEC 17024:2003, ktorá od 1. 4. 2005 úplne nahrádza normu EN 45013:1989. K 31. 12. 2004 nebol úplne zrealizovaný prechod u dvoch COO. Je však predpoklad, že k 1. 4. 2005 budú všetky COO pracovať v súlade s normou ISO/IEC 17024:2003. V r. 2004 boli akreditované dva nové COO a jeden podstúpil reakreditačné posúdenie. Celkovo je akreditovaných 9 certifikačných orgánov na certifikáciu osôb.

V oblasti akreditácie orgánov certifikujúcich systémy manažérstva kvality (QMS) SNAS akreditoval v r. 2004 osem certifikačných orgánov. Z nich bol jeden akreditovaný v zahraničí (Taliansko). Celkovo je akreditovaných 17 QMS certifikujúce systémy manažérstva kvality.

V oblasti akreditácie orgánov certifikujúcich systémy manažérstva rizík (RMS) bolo akreditovaných 11 certifikačných orgánov, z toho 4 certifikačné orgány v sektore EMS (z toho 1 z Talianska a 1 z ČR), 4 certifikačné orgány v sektore systémov manažérstva BOZP (z toho 2 v ČR), 3 certifikačné orgány v sektore systémov manažérstva HACCP a boli rozpracované akreditácie 3 certifikačných orgánov v sektore systémov manažérstva bezpečnosti informácií (z toho 2 v ČR). Celkovo je akreditovaných 19 orgánov certifikujúcich systémy manažérstva rizík.

Prehľad vykonaných akreditačných služieb v oblasti certifikačných orgánov v r. 2004

CERTIFIKAČNÉ ORGÁNY	Akreditácia	Reakreditácia	Rozšírenie akreditácie	Dohľady	Spolu
COP	5	3	1	14	23
COO	2	1	1	6	10
QMS	8			10	18
RMS celkom	11			6	17
z toho EMS	4			5	9
z toho HACCP	3			-	3
z toho BOZP	4			1	5
S p o l u	26	4	2	36	68

2.3 Akreditácia inšpekčných orgánov a overovateľov

Akreditácia inšpekčných orgánov si aj v roku 2004 udržala svoj štandard počtu udelených akreditácií. Po roku 2003, v ktorom bolo inšpekčným orgánom udelených 9 akreditácií alebo reakreditácií, bolo v roku 2004 udelených 6 akreditácií. Akreditovaná inšpekcia sa vykonáva v najmä v rezortoch strojárstva, stavebníctva, elektrotechniky, dopravy a chémie. V poslednom čase pribudol záujem o akreditovanú inšpekciu medzi potravinármi a zdravotníkmi.

Z pohľadu **akreditácie environmentálnych overovateľov** môžeme v spojitosti s rokom 2004 hovoriť o naplnení toho, čo SNAS niekoľko rokov pripravoval. Prví žiadatelia o akreditáciu ponúkli SNAS možnosť zaradiť sa medzi akreditačné orgány s praktickými skúsenosťami z akreditácie environmentálnych overovateľov. Je to aj šanca zdokonaľiť celý proces akreditácie v tejto oblasti, hlavne v situáciách a priestore, kde iba praktické skúsenosti a väzba na reálne situácie prinášajú nové postrehy a poznatky.

Podstatné pre spustenie celého procesu bolo poverenie Slovenskej národnej akreditačnej služby akreditáciou environmentálnych overovateľov. Minister životného prostredia Slovenskej republiky poveril rozhodnutím z 3. marca 2004 č. 12/2004-3.1 Slovenskú národnú akreditačnú službu, na základe splnenia podmienok § 9 ods. 2 zákona č. 468/2002 o systéme environmentálne orientovaného riadenia a auditu (ďalej len „zákon“) vykonávaním akreditácie environmentálnych overovateľov podľa § 10 až § 15 zákona a dohľadu nad ich činnosťou podľa § 17 zákona.

Jednou z úloh SNAS vyplývajúcich z medzinárodného rozmeru akreditácie, je vedenie, udržiavanie a aktualizácia zoznamu environmentálnych overovateľov akreditovaných v inom

členskom štáte Európskej únie, ktorí vykonávajú svoju činnosť aj na území SR. SNAS má právo viesť dozor nad týmito subjektmi. V súčasnosti má SNAS v zozname troch environmentálnych overovateľov so zahraničnou akreditáciou, pôsobiacich na Slovensku.

V kontexte udelených akreditácií v susedných štátoch sa očakáva zvýšenie počtu žiadateľov, hlavne z radov certifikačných orgánov certifikujúcich environmentálne manažérske systémy.

Prehľad vykonaných akreditačných služieb v oblasti inšpekčných orgánov a overovateľov v r. 2004

INŠPEKČNÉ ORGÁNY A OVEROVATELIA	Akreditácia	Rozšírenie akreditácie	Reakreditácia	Dohľady	Spolu
Inšpekčné orgány	6	1	-	4	11
Overovatelia EMAS	-	-	-	3	3
S p o l u	6	1		7	14

2.4 Akreditácia atestátorov obstarávania

SNAS rozšíril v roku 2004 akreditáciu o nové oblasti kam patrí aj akreditácia atestátorov obstarávateľov. SNAS pripravil politiku, podľa ktorej sa oprávnený žiadateľ môže uchádzať o udelenie akreditácie nielen pre nadlimitné metódy ale aj pre podlimitné a zjednodušené postupy obstarávania. Širšie je poňaté aj posudzovanie zhody. EN 45503 určuje posudzovať zhodu s touto normou, smernicami Európskych spoločenstiev a národnými zákonmi.

2.5 Správna laboratórna prax (SLP)

V rokoch 2003 a 2004 klesol počet testovacích zariadení s osvedčením o súlade s SLP na Slovensku takmer o 20, čo súvisí s transformáciou hygienickej služby, vznikom úradov verejného zdravotníctva bez laboratórnych zložiek.

Všetky testovacie zariadenia zahrnuté v monitorovacom programe odboru správnej laboratórnej praxe SNAS sú pravidelne preverované každých 12 mesiacov, ak ide o prvé udelené osvedčenie, ktoré je platné tri roky. Ak ide o druhé alebo ďalšie osvedčenia, ktoré sú platné štyri roky, dohľad sa vykonáva každých 18 mesiacov. V roku 2004 bolo uskutočnených dovedna 19 pravidelných dohľadov. Mimoriadne dohľady sú vykonávané na podnet alebo žiadosť registračných orgánov alebo medzinárodných autorít. Takéto inšpekcie boli dve.

Celkový počet testovacích zariadení na území Slovenskej republiky, ktorým bolo Slovenskou národnou akreditačnou službou udelené osvedčenie o súlade s SLP a ktoré sú v národnom programe monitorovania je 27. Počet testovacích zariadení v zahraničí, ktorým SNAS udelil osvedčenie o súlade s SLP je 7, z toho 6 v Poľsku a 1 v Indii.

Prehľad vykonaných akreditačných služieb v oblasti správnej laboratórnej praxe v r. 2004

	Prvá inšpekcia	Obnovenie osvedčenia	Dohľady	Spolu
Správna laboratórna prax	1	11	21	33

2.6 Vykonané dohľady

DOHĽADY	Kalibračné laboratóriá	Skúšobné laboratóriá	Medicínske laboratóriá	Certif. orgány	Inšpekčné orgány	Overovatelia EMAS	SLP	Spolu
Plánované	50	103	2	36	4	3	21	219
Mimoriadne	2	2	-	-	-	-	-	4
S p o l u	52	105	2	36	4	3	21	223

Na porovnanie počet vykonaných dohľadov r. 2003 celkom: 181.

2.7 Osvedčenia o akreditácii a osvedčenia o súlade s SLP udelené v r. 2004

Kalibračné laboratóriá	Skúšobné laboratóriá	Certifikačné orgány na certifikáciu				Inšpekčné orgány	SLP
		systémov	výrobkov	osôb	environmentu		
14	44	15	9	4	4	7	12

Celkový počet vydaných osvedčení o akreditáciu v roku 2004: **109**

Na porovnanie počet vydaných osvedčení v roku 2003: **123**

3 MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA SNAS

3.1 Postavenie SNAS v medzinárodnom kontexte v r. 2004

Účastníci valného zhromaždenia IAF 2004, ktoré sa konalo v októbri 2004 v Kapskom Meste schválili rozšírenie programu multilaterálnych dohovorov o vzájomnom uznávaní o oblasť produktov a systémov manažerstva životného prostredia (EMS). SNAS sa stal signatárom multilaterálnej dohody EA v uvedených oblastiach už v roku 2002. V súlade s prijatými princípmi IAF je štatút signatára EA akceptovaný aj v IAF a na základ toho bol SNAS priznaný štatút signatára MLA IAF aj v oblasti certifikácie výrobkov a EMS.

Na zasadnutí Výboru pre multilaterálne dohody EA v marci 2004 bola do plánu evaluácie EA na jún 2005 zaradená reevaluácia SNAS.

V súlade so záväzkami, vyplývajúcimi z Memoránd o porozumení EA, ILAC a IAF, v ktorých je SNAS riadnym členom, sa zástupcovia SNAS v roku 2004 zúčastnili na valných zhromaždeniach EA, ILAC a IAF a na činnosti výboru EA-MAC, výboru EA pre laboratória, výborov EA na certifikáciu a inšpekciu a APC-ILAC (Výbor pre politiku akreditácie).

Významnou súčasťou medzinárodnej spolupráce SNAS je účasť slovenských akreditovaných laboratórií na projektoch medzilaboratórnych porovnávaní (ILC) a na skúškach spôsobilosti skúšobných laboratórií (PT). Tieto projekty sú spravidla organizované akreditačnými orgánmi v zahraničí. Účasť slovenských laboratórií na týchto projektoch organizačne zabezpečujú pracovníci SNAS. Táto oblasť medzinárodnej spolupráce SNAS je bližšie charakterizovaná v ďalšom texte.

Rok 2004 je pre SNAS významný aj tým, že sa začala rozvíjať akreditačná aktivita SNAS v zahraničí. K Českej republike v tomto roku pribudlo Taliansko, Bielorusko, Maďarsko a Rakúsko.

V období príprav SNAS na akreditáciu environmentálnych overovateľov sa zástupca SNAS pravidelne zúčastňoval na zasadnutiach Fóra akreditačných orgánov na akreditáciu overovateľov EMAS (FAB). Po vstupe SR do EÚ sa SNAS stal riadnym členom FAB.

Aktívna účasť SNAS na rozvoji spolupráce ILAC, IAF a EA s Euroázijskou radou pre normalizáciu, metrológiu a certifikáciu – EASC krajín Spoločenstva nezávislých štátov (SNŠ) pokračovala v roku 2004 účasťou zástupcu SNAS na výročnom zasadnutí EASC, ktoré sa konalo v máji 2004 v Astane-Borovoje v Kazachstane. Pomoc a podpora SNAS krajinám SNŠ bola v tomto roku korunovaná prvými úspechmi. EASC bolo prijaté za pozorovateľa IAF a Národný akreditačný orgán Gruzínska bol prijatý za afilovaného člena ILAC.

Medzinárodná spolupráca v oblasti správnej laboratórnej praxe (SLP) sa v sledovanom období uskutočňovala predovšetkým na bilaterálnej úrovni. V tejto súvislosti treba spomenúť dohodu o spolupráci s poľským Bureau for chemical substances and preparations na základe ktorej SNAS vykonáva inšpekcie a monitoring dodržiavania zásad SLP v poľských testovacích zariadeniach. Po úspešnom absolvovaní inšpekcie OECD (cca o 2-3 roky) budú certifikáty poľského úradu tiež medzinárodne uznané. Komunikáciu s perspektívou budúcej spolupráce so SNAS v oblasti SLP ale aj v oblasti SVP (správna výrobná prax) nadviazali aj viaceré ruské organizácie.

3.2 Participácia na ILC a PT v r. 2004

V súlade s politikou EA využíva SNAS porovnávacie merania (ILC) a skúšky spôsobilosti (PT) ako nástroj zabezpečenia porovnateľnosti výsledkov ním akreditovaných laboratórií v rámci medzinárodných dohovorov o vzájomnom uznávaní MRA, MLA.

V roku 2004 sa 22 SNAS-om akreditovaných laboratórií zúčastnilo na 12 medzinárodných porovnávacích meraniach EA.

SNAS bol organizátorom medzinárodného porovnávacieho merania Pr 7, ktoré bolo ukončené v decembri 2004 spracovaním záverečnej správy. Na projekte sa zúčastnilo tridsať laboratórií.

Osemnásť SNAS-om akreditovaných laboratórií sa zúčastnilo v sledovanom období na deviatich projektoch skúšok spôsobilosti .

Okrem projektov uvedených v troch tabuľkách nižšie sa mnohé laboratóriá zúčastňujú na rôznych projektoch porovnávacích meraní a skúšok spôsobilosti v národnom aj medzinárodnom meradle nezávisle od SNAS.

Tabuľkové prehľady participácie SNASom akreditovaných laboratórií na ILC a PT

Účasť SNAS-om akreditovaných laboratórií na medzinárodných porovnávacích meraniach EA

Por. č.	Názov projektu ILC	Kód	Počet účastníkov zo SR
1.	Tlak	Pr 7	2
2.	Meranie aktivity	IR 2	1
3.	Kalibrácia termočlánkov	Th 10	3
4.	Koeficient odrazu	HF 5	1
5.	Platina v katalytických materiáloch áut	Ch 3	1
6.	DMM multimetre	EI 27	1
7.	Tlak	Pr 8	1
8.	Prevodníky tlaku	Pr 9	2
9.	Vodomerné vrtule	FI 05	1
10.	Stopové prvky v tuniaku	IMEP-20	5
11.	Meranie prietoku plynu	FI 4	2
12.	Síra v palivovej naftě	IMEP-18	2

Účasť SNAS-om akreditovaných laboratórií na medzinárodných skúškach spôsobilosti APLAC

Por. č.	Názov projektu PT	Kód	Počet účastníkov zo SR
1.	Potraviny	T 030	2
2.	Cement	T 031	2
3.	Geochémia	T 033	2
4.	Chemické analýzy ocelí	T 062	2
5.	Geneticky modifikované organizmy	T 034	2
6.	Potravinové aditíva	T 035	2
7.	Reziduá veterinárnych liekov v potravinách	T 036	2
8.	Bezpečnosť hračiek	T 039	2
9.	Uhlie	T 040	2

Účasť SNAS-om akreditovaných laboratórií na národných porovnávacích meraniach a skúškach spôsobilosti organizovaných v spolupráci so SNAS

Por. č.	Názov projektu	Kód	Počet účastníkov zo SR
1.	Termočlánok	MPM KZ SR 03/02	8
2.	Merače tepla a jeho členy	MPM KZ SR 01/03	11
3.	Tlakomery	MPM QT 01/04	19
4.	Plynomery	MPM QT 02/04	2
5.	Dĺžka	MPM QT 03/04	6
6.	Gravimetrické stanovenie vlhkosti plodín	MLPM M 01/04	3
7.	Kalibrácia odmerných kovových nádob	MLPM K 00/04	2
8.	Silomery	MLPM K 01/04	3
9.	Meracie transformátory	MLPM K 02/04	5
10.	Plynomery	MLPM K 03/04	5
11.	Závitové a valcové kalibre	MLPM K 05/04	7
12.	Stanovenie vybraných kyslíkatých derivátov	MPM-Oxocarb 02/2004	10

3.3 Prehľad účasti na podujatiach v zahraničí v r. 2004

Zasadnutia orgánov medzinárodných organizácií

Por.č.	Podujatie	Krajina	Mesiac	Počet vyslaných osôb
1	Zasadnutie pracovnej skupiny EA LC pre medzinárodné laboratórne porovnávanie v oblasti kalibrácie	Nórsko	február	1
2	Zasadnutie pracovnej skupiny EA LC pre medzinárodné laboratórne porovnávanie v oblasti skúšania	ČR	február	1
3	Zasadnutie Výboru EA pre laboratóriá	Belgicko	marec	1
4	Zasadnutie Výboru EA pre multilaterálne dohody	Holandsko	marec	1
5	Zasadnutie Výboru EA pre inšpekciu a Výboru EA pre certifikáciu	Belgicko	marec	1
6	Zasadnutie EASC	Kazachstan	máj	1
7	Valné zhromaždenie EA	Litva	jún	2
8	Zasadnutie Výboru EA pre inšpekciu a Výboru EA pre certifikáciu	Maďarsko	september	2
9	Zasadnutie Výboru EA pre laboratóriá	Rumunsko	september	1
10	Zasadnutie Výboru EA pre multilaterálne dohody	Nemecko	september	1
11	Valné zhromaždenie ILAC/IAF + zasadnutia jednotlivých výborov	JAR	október	2
12	Zasadnutie pracovnej skupiny EA LC pre medzinárodné laboratórne porovnávanie v oblasti skúšania	Nemecko	október	1
13	Zasadnutie pracovnej skupiny EA pre medzinárodné laboratórne porovnávanie v oblasti skúšania	Švajčiarsko	október	1
14	Zasadnutie FAB	Holandsko	november	1
15	Valné zhromaždenie EA	Chorvátsko	november	2
16	Zasadnutie pracovnej skupiny EA pre laboratórnú medicínu a pracovnej skupiny pre oblasť zdravotnej starostlivosti	Veľká Británia	december	2

Posudzovania

Por.č.	Podujatie	Krajina	Mesiac
1	Posudzovanie cert. orgánu na QMS	ČR, Praha	február
2	Inšpekcia SLP	Poľsko, Pszcyna	február
3	Svedecké posúdenie na akreditáciu OHSAS	ČR, Letohrad	február
4	Svedecké posúdenie na akreditáciu podľa OHSAS	ČR, Ostrava	marec
5	Posúdenie cert. orgánu na EMS a QMS a svedecké posúdenie	Taliansko, Palermo	máj
6	Dohľad nad dodržiavaním zásad SLP	Poľsko, Lodž	jún
7	Svedecké posúdenie na akreditáciu QMS a EMS	ČR, Znojmo	júl

Por. č.	Podujatie	Krajina	Mesiac
	Svedecké posúdenie na akreditáciu QMS a EMS	ČR, Znojmo	august
8	Dohľad nad dodržiavaním zásad SLP	Poľsko, Varšava	september
9	Posúdenie cert. orgánu na EMS a QMS	Taliansko, Palermo	november
10	Dohľad v cert. orgáne na QMS	ČR, Praha	november
11	Posúdenie cert. orgánu na ISMS	ČR, Praha	december

Iné podujatia

Por. č.	Podujatie	Krajina	Mesiac	Počet vyslaných osôb
1	Medzinárodná konferencia „Zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja výroby v malých a stredných podnikoch	Belgicko	február	2
2	Seminár o aplikácii zásad ISMS	ČR	apríl	1
3	Seminár pre akreditačný orgán zameraný na akreditáciu environmentálnych overovateľov pre EMAS	Belgicko	apríl	1
4	Bilaterálne rokovanie o vzájomnej spolupráci s ČIA	ČR	september	4
5	Konferencia „Kvalita chemických a mikrobiologických meraní“	ČR	október	2

3.4 Prehľad zahraničných návštev v SNAS za rok 2004

Por. číslo	Podujatie	Mesiac	Počet prijatých osôb
1	Rokovanie o spolupráci národných akreditačných orgánov SR a Poľska	apríl	2
2	Rokovanie o spolupráci národných akreditačných orgánov SR a Maďarska	jún	4
3	Rokovanie o spolupráci národných akreditačných orgánov SR a ČR	jún	4
4	Rokovanie o spolupráci v oblasti SLP s poľským Bureau for Chemical Substances and Preparations	august	1
5	Rokovanie s delegáciou Kazachstanu, Uzbekistanu a Tadžikistanu v rámci študijného pobytu organizovaného Medzinárodným trhovým centrom zo Ženevy	november	6
6	Štvorstranné rokovanie o spolupráci - výmena informácií a skúseností v akreditácii (SR, ČR, Poľsko, Maďarsko)	december	11

V sledovanom období sa uskutočnili rokovania s viacerými zahraničnými záujemcami o akreditáciu SNASom (Taliansko, Maďarsko, Rakúsko, Bielorusko).

4 METODICKÁ ČINNOSŤ SNAS

V oblasti metodického zabezpečenie činnosti SNAS vydalo vedenie SNAS v roku 2004 celkovo 11 riadiacich aktov.

Napriek tomu, že nová norma ISO/IEC 17011, vstupuje do platnosti až od 1.1.2006, valné zhromaždenia EA, ILAC a IAF uskutočnených v roku 2004 sa uzniesli, že evaluácie a reevaluácie, ktoré sa budú vykonávať v roku 2005, budú vychádzať z požiadaviek ustanovení uvedenej novej normy.

Z toho dôvodu boli začaté práce na novom vydaní Príručky kvality SNAS (4. vydanie), ktoré zohľadňuje požiadavky novej normy ISO/IEC 17011 na činnosť národného akreditačného orgánu.

Z rovnakého dôvodu bol vypracovaný rozsiahly program revízie riadených dokumentov SNAS a metodických smerníc (MSA).

V roku 2004 oslávil SNAS 10. výročie svojej existencie. V tejto súvislosti SNAS vydal publikáciu **10 rokov SNAS**.

5 VZDELÁVACIE AKTIVITY SNAS

V roku 2004 SNAS realizoval tieto vzdelávacie aktivity:

5.1 Interné školenia pracovníkov SNAS

V roku 2004 sa uskutočnili tri interné školenia pracovníkov SNAS, z ktorých jedno bolo organizované ako dvojdnové mimo sídla SNAS.

Program uvedených školení bol zameraný na:

- aktuálne otázky cezhraničnej akreditácie v súvislosti s vydaním príslušných
- dokumentov EA, ILAC a IAF,
- novú organizačnú štruktúru SNAS
- výklad ustanovení novej normy ISO/IEC 17011
- politika a postupy EA na dohodu o vzájomnom uznávaní (MLA EA)
- Vyhodnotenie organizačného zabezpečenia prípravy a priebehu Valných
- zhromaždení ILAC/IAF v septembri 2003 v Bratislave
- Príprava na re-evaluáciu SNAS v roku 2005

5.2 Školenia posudzovateľov SNAS

V roku 2004 sa uskutočnili tieto školenia posudzovateľov a vedúcich posudzovateľov SNAS:

Druh školenia	Zameranie školenia	Termín konania	Miesto konania	Počet účastníkov
Základné školenie posudzovateľov, časť A (všeobecne)	Základné informácie o význame, poslaní a úlohách akreditácie, o medzinárodnej spolupráci v oblasti akreditácie	23.-24.03.2004	Zasadačka SMÚ Bratislava	46
Základné školenie posudzovateľov, časť B	Prehľad hlavných predpisov EA, ILAC a SNAS z oblasti	3.-4.11.2004	Zasadačka SMÚ	38

Druh školenia	Zameranie školenia	Termín konania	Miesto konania	Počet účastníkov
(laboratóriá)	akreditácie laboratórií výklad ich ustanovení, prípadové štúdie, testy.		Bratislava	
Základné školenie posudzovateľov, časť B (certifikácia a inšpekcia)	Prehľad hlavných predpisov EA, IAF a SNAS z oblasti akreditácie certifikačných a inšpekčných orgánov, výklad ich ustanovení, prípadové štúdie, testy.	19.10.2004	Zasadačka SNAS	17
Základné školenie posudzovateľov, časť B (certifikácia a inšpekcia)	Prehľad hlavných predpisov EA, IAF a SNAS z oblasti akreditácie certifikačných a inšpekčných orgánov, výklad ich ustanovení, prípadové štúdie, testy.	28.10.2004	Zasadačka SNAS	30
Zdokonaľovacie školenie Vedúcich posudzovateľov SNAS	Významné udalosti v SNAS Spolupráca ČIA-NAT-PCA-SNAS ISO 9000:2000 ISO/IEC 17011 Nové oblasti akreditácie SNAS Výmena skúseností	13.12.2004	Zasadačka SMÚ Bratislava	21 – VP 23 – P
Školenie interných audítorov SNAS	Nová štruktúra ročného plánu internej kontroly v zmysle ISO/IEC 17011		Zasadačka SNAS	5

5.3 Semináre

a) Aktív SNAS

Aktív SNAS 2004 sa konal v dňoch 28.-29. apríla 2004 v priestoroch Technickej univerzity vo Zvolene a bol rozdelený do troch častí. V prvej časti prebiehal ako konferencia so zameraním na nové oblasti akreditácie SNAS. Program druhej časti mal charakter štandardného aktívu SNAS vo jeho klasickej štruktúre, vrátane rokovaní v 4 sekciách. Tretou časťou boli oslavy 10. výročia založenia SNAS, ktoré sa uskutočnili v priestoroch Zvolenského zámku.

V rámci programu konferencie predniesli zástupcovia rezortov SR celkovo 7 referátov, zameraných na aktuálne potreby akreditácie v oblasti:

- ekologického poľnohospodárstva a výroby biopotravín,
- uplatňovania systémov HAACP v potravinárstve, vo výrobe potravín, v spoločnom stravovaní,
- certifikácie lesov v SR podľa schémy PEFC,
- akreditácie osôb certifikujúcich biopotraviny a lesy,
- akreditácie atestátorov verejného obstarávania.

Na aktíve vrátane osláv 10. výročia SNAS sa zúčastnilo celkovo 245 zástupcov akreditovaných organizácií a 110 pozvaných hostí.

b) Workshop SLP

V oblasti správnej laboratórnej praxe v sledovanom období spoluorganizoval SNAS so Slovenskou zdravotníckou univerzitou workshop vo Varšave 23.-24.6.2004 na tému Krátkodobé štúdie v systéme SLP a Zabezpečenie kvality v SLP.

6 PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ ZAMESTNANCOV SNAS

V roku 2004 sa na publikačnej činnosti SNAS podieľalo 9 zamestnancov SNAS. Publikované boli tri články v odborných časopisoch a článok v Ročenke ÚNMS SR. Pri príležitosti 10. výročia existencie a činnosti SNAS bola vydaná Brožúra 10 rokov SNAS. Za sledované obdobie bolo na seminároch, na odborných kurzoch, na domácich a medzinárodných konferenciách a na Aktíve SNAS 2004 prednesených celkovo 46 prednášok. Prehľad publikačnej činnosti zamestnancov SNAS je uvedený v prílohe č. 2 tejto správy.

7 SYSTÉM MANAŽÉRSTVA KVALITY SNAS

Systém manažérstva kvality SNAS prešiel v roku 2004 určitými zmenami, ktoré boli vyvolané zavádzaním nových oblasti akreditácie v SNAS, potrebami operatívneho pokrytia požiadaviek národného hospodárstva na akreditáciu ako aj prípravami na implementáciu novej medzinárodnej normy ISO/IEC 17011, ktorá určuje požiadavky na činnosť národného akreditačného orgánu, do praxe SNAS.

V oblasti organizačnej štruktúry SNAS bola zrušená Akreditačná komisia ako poradný orgán riaditeľa pri rozhodovaní vo veci akreditácie a boli vytvorené tri hodnotiace komisie, zohľadňujúce špecifickosť a príbuznosť jednotlivých oblastí akreditácie. Tieto komisie, v súlade s požiadavkou novej normy ISO/IEC 17011, vykonávajú komplexnú previerku celého akreditačného postupu, vypracovaných správ a dokumentov ako aj dodržania požadovaných náležitostí vrátane odbornej kvalifikácie členov posudzovacej skupiny a svoje stanovisko pre riaditeľa formulujú do návrhu na rozhodnutie vo veci akreditácie.

Boli vytvorené štyri technické výbory s novým zložením svojich členov, ktoré sa budú zaoberať tvorbou a aktualizáciou technických dokumentov na akreditáciu SNAS ako aj posúdením prípadných dodatočných kritérií na posudzovanie vo špecifických prípadoch akreditácie.

V súvislosti so zavedením nových oblastí akreditácie v SNAS sa uskutočnila reštrukturalizácia (členenie na sekcie) odboru technických činností (OTČ) a jeho premenovanie na odbor akreditácie (OA). V súvislosti s novými oblasťami akreditácie bola vytvorená sekcia inšpekcie a overovateľov a sekcia verejného obstarávania. Bol vytvorený odbor správnej laboratórnej praxe (SLP). Výbor SNAS pre SLP plní v novej organizačnej štruktúre funkciu hodnotiacej komisie pre oblasť SLP.

Napriek tomu, že nová medzinárodná norma ISO/IEC 17011 vstupuje do účinnosti až od 1.1.2006, valné zhromaždenie EA rozhodlo, že evaluácie a reevaluácie, plánované na rok 2005 budú sa už budú realizovať so zreteľom na požiadavky novej normy 17011. Tento postup sa vzťahuje aj na reevaluáciu SNAS v júni 2005.

V súvislosti s prípravou na svoju reevaluáciu vykonal SNAS podrobnú analýzu plnenia ustanovení 17011 a samohodnotenie zamerané na plnenie jednotlivých ustanovení

uvedenej normy. Urobil tiež vlastné hodnotenie plnenia kľúčových indikátorov výkonnosti (KPI) SNAS v zmysle požiadaviek príslušných dokumentov EA, ILAC a IAF.

Na základe výsledkov uvedenej analýzy bol vypracovaný plán revízie dokumentov SNAS počínajúc príručkou kvality, metodických smerníc na akreditáciu (MSA) a ostatných interných predpisov a riadiacich aktov SNAS. Uskutočnili sa školenia zamestnancov SNAS zamerané na výklad najmä nových ustanovení normy 17011 a na ich implementáciu v SNAS.

SNAS vykonal v roku 2004 12 horizontálnych a 5 vertikálnych interných auditov. Uskutočnilo sa tiež jedno preskúmanie vedením.

V roku 2004 vydal SNAS jednu novú politiku, a to RR 41“ Politika SNAS o nediskriminačnom prístupe pri akreditácii“.

V súvislosti s novou normou ISO/IEC 17011 ako aj s vykonanými organizačnými zmenami a tiež v súvislosti s prípravami na reevaluáciu SNAS v roku 2005 začala sa v r. 2004 rozsiahla revízia takmer všetkých dokumentov SNAS počínajúc príručkou kvality, pokračujúc metodickými smernicami na akreditáciu (MSA) a ostatnými internými predpismi a riadiacimi aktmi SNAS.

7.1 Plnenie úloh v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám

Forma vybavenia žiadosti v roku 2004	Počet
telefonicky	35
písomne a elektronickou poštou	42
informácie – odpovede (FAQ) prostredníctvom internetovej stránky SNAS	27
S p o l u	104

7.2 Vyhodnotenie doručených sťažností za rok 2004

Za sledované obdobie bola SNASu doručená jedna sťažnosť. Netýkala sa však akreditačnej činnosti, ale finančnej odmeny externého spolupracovníka. Sťažnosť sa ukázala ako neopodstatnená, dohodnutá práca nebola ukončená v predpokladanom termíne.

8 HOSPODÁRENIE SNAS

SNAS je štátna príspevková organizácia bez príspevku zriaďovateľa, t.j. je samofinancujúca sa organizácia, ktorá sa pri svojom hospodárení riadi zákonom NR SR č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a doplnení niektorých zákonov a pri odmeňovaní pracovníkov podľa zákona NR SR č. 553/2003 Z.z. odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme uplatňuje § 1, ods. c).

Okrem vyššie citovaných zákonov pri vypracovaní záverečného účtu SNAS za rok 2004 bol aplikovaný zákon NR SR č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve.

Výnosy a náklady SNAS k 31.12.2004:

Výnosy:

Tržby za akreditačné služby	19 884,4 tis. Sk
Tržby za ostatné služby	596,7 tis. Sk
Ostatné výnosy	195,9 tis. Sk
Výnosy celkom:	20 677,0 tis. Sk

Náklady:

Materiál a energie	1 918,0 tis. Sk
Služby	3 619,0 tis. Sk
Osobné náklady	13 182,0 tis. Sk
Ostatné náklady	519,0 tis. Sk
Odpisy investičného majetku	1 184,0 tis. Sk
Náklady celkom:	20 422,0 tis. Sk

Hospodársky výsledok za rok 2004 **255,0 tis. Sk**

Fondy:

Rezervný fond:	15 005,9 tis. Sk
Sociálny fond:	54,6 tis. Sk

Pohľadávky spolu:	3 769,97 tis. Sk
Závazky spolu:	2,34 tis. Sk

Komentár:

Podiel výnosov za akreditačné a ostatné služby (akreditácia, reakreditácia, dohľad, rozšírenie akreditácie, konzultácie) tvoril 99,0%, ostatné výnosy (t.j. úroky a kurzové zisky) sa podieľali na celkových výnosoch len veľmi malým dielom.

Náklady SNAS v r. 2004 v r. 2004 ovplyvnili zvýšené spotrebiteľské ceny, predovšetkým energie a zavedenie jednotnej sadzby dane z pridanej hodnoty, čo pre SNAS ako konečného spotrebiteľa a neplatiteľa DPH bolo nevýhodné. SNAS preto prijal a uplatňoval opatrenie v čerpaní nákladov tak, aby dosiahol pozitívny hospodársky výsledok. Dobrou „nákladovou“ disciplínou pracovníkov SNAS sa to aj podarilo.

SNAS odvodom jedného percenta z hrubých miezd vytváral sociálny fond. Finančné prostriedky tohto fondu v r. 2004 SNAS použil na úhradu časti nákladov na stravovanie zamestnancov. Stav na konci zúčtovacieho obdobia v r. 2004 bol 54 554,6 Sk.

Jednou z podmienok členstva SNAS v medzinárodných organizáciách (ILAC, IAF, EA) a v rámci nich ustanovených multilaterálnych dohôd o vzájomnom uznávaní akreditácií (je to aj požiadavka normy ISO/IEC 17011), je povinnosť demonštrovať, že je finančne stabilný a nezávislý a schopný pokryť všetky záväzky vyplývajúce z jeho činností (aj z nepredvídaných udalostí vzniknutých pri jeho aktivitách) a na požiadanie predložiť príslušným orgánom stav jeho disponibilného finančného zabezpečenia. SNAS na tento účel používal rezervný fond a finančné prostriedky na účte výnosov budúcich období, ktoré formálne tiež zahŕňa do rezervného fondu.

Tieto finančné prostriedky využíval na preklenutie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami v priebehu roka, a tiež na úhradu nákladov potrieb organizácie nezabezpečených v globálne plánovanom rozpočte.

9 PERSONÁLNA OBLASŤ

V roku 2004 v SNAS pracovalo 32 zamestnancov čo je o 9 viac ako v roku 2003. V dôsledku zrušenia dohôd o pracovnej činnosti zo zákona, časť dotknutých pracovníkov uzavrela pracovné zmluvy so skráteným pracovným úväzkom.

V skupine odborných pracovníkov všetkých 100% má vysokoškolské vzdelanie a 39,1 % z nich získalo aj vedecký titul.

V skupine administratívno-odborných pracovníkov malo VŠ vzdelanie 53,3 %.

Pracovníci zamestnaní v SNAS dosiahli za rok 2004 priemerný mesačný príjem 24 486,82 Sk. Cena práce jedného pracovníka bola mesačne v priemere 37754,26 Sk.

Vzdelanostná štruktúra pracovníkov SNAS v r.2004	Počet pracovníkov
Administratívno-odborní pracovníci	15
z toho: ÚS vzdelanie	8
VŠ vzdelanie	7
Odborní pracovníci	23
z toho: VŠ vzdelanie	14
VŠ + vedecký titul	9

10 ZHODNOTENIE ROKU 2004 A VÝHLAD NA ROK 2005

Pôsobenie SNAS, jeho aktivity v r. 2004 boli plne v súlade s jeho poslaním určeným v jeho zriaďovacej listine a štatúte. Išlo predovšetkým o akreditáciu subjektov - organizácií, inštitúcií pôsobiacich v oblasti posudzovania zhody (laboratóriá, subjekty certifikujúce produkty, systémy manažérstva kvality, ekológie, rizík, bezpečnosti práce a zdravia), ale tiež subjektov vykonávajúcich kontrolno-inšpekčné činnosti v oblasti regulovanej sféry, na dôveryhodnom pôsobení ktorých má štát i spoločnosť veľký záujem.

SNAS v roku 2004 tiež vykonával všetky opatrenia, ktoré zabezpečovali kompatibilitu SNAS v jeho štruktúre a činnosti s medzinárodnou akreditáciou tak, aby si zachoval svoj status poskytovateľa medzinárodnej platnej akreditácie. V tomto záujme tiež vykonal revíziu svojich postupov a svojej organizačnej štruktúry.

Účasť SNAS na medzinárodnej akreditačnej spolupráci bola v r. 2004 intenzívnejšia, a to nielen vyššou účasťou na práci výborov, technických výborov a pracovných skupín medzinárodných akreditačných organizácií, ale aj v oblasti priamej bilaterálnej spolupráce s inými akreditačnými orgánmi a vykonávaním akreditácie v zahraničí.

Rok 2004 bol pre SNAS úspešný aj v hospodárení, dosiahol pozitívny hospodársky výsledok.

Fakty, ktoré oprávňujú pozitívne hodnotiť pôsobenie a činnosť SNAS v r. 2004 ako úspešný, sú uvedené v príslušných častiach tejto správy.

Výhľad na rok 2005 môže ovplyvniť viacero faktorov vonkajších ale aj vnútorných, závisiacich od manažmentu a od výkonnosti pracovníkov SNAS. Manažment i ostatní pracovníci SNAS musia predovšetkým zvládnuť prípravu na reevaluáciu SNAS vo všetkých oblastiach akreditácie, v ktorých je SNAS signatárom MLA, resp. MRA. To je úloha prvej priority SNAS v r. 2005.

Ďalšie úlohy, ktoré SNAS pre svoje efektívne pôsobenie musí zabezpečiť v r. 2005 sú:

- 1) Trvale sa zaoberať personálnym zabezpečením SNAS, a to tak v oblasti interných ako aj externých pracovníkov.
- 2) Zdokonaľiť systém prípravy a trvalého školenia pracovníkov SNAS, posudzovateľov a expertov SNAS.
- 3) Pokračovať v rozvíjaní pôsobenia SNAS mimo územia Slovenska a vytvárať tak dobrý imidž SNAS v zahraničí.
- 4) Systematicky sledovať rozvoj národného hospodárstva v štáte a z neho vyplývajúce požiadavky na akreditáciu a zabezpečiť v predstihu metodickú prípravu tejto akreditácie.
- 5) Pôsobiť prostredníctvom členov SAR na jednotlivé rezorty, aby podporovali akreditáciu SNAS v SR, a to aj prostredníctvom uplatňovania požiadavky akreditácie v legislatívnych dokumentoch.

Akreditácia je vo vyspelom svete všeobecne uznávaná a považovaná za významný nástroj konkurencieschopnosti priemyslu a služieb. Jej širšiu aplikáciu si bude vyžadovať aj úspešné zvládnutie úloh a cieľov „Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010“.

SNAS v súčasnosti ponúka dvanásť oblastí akreditácie, z ktorých každá má významné miesto v niektorom sektore ekonomických činností (tiež administratívno-technických), ktorých prioritný rozvoj predpokladá už spomínaná „Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010“. Význam akreditácie pri zabezpečovaní kvality, pri zavádzaní a certifikovaní systémov kvality na tomto mieste netreba pripomínať.

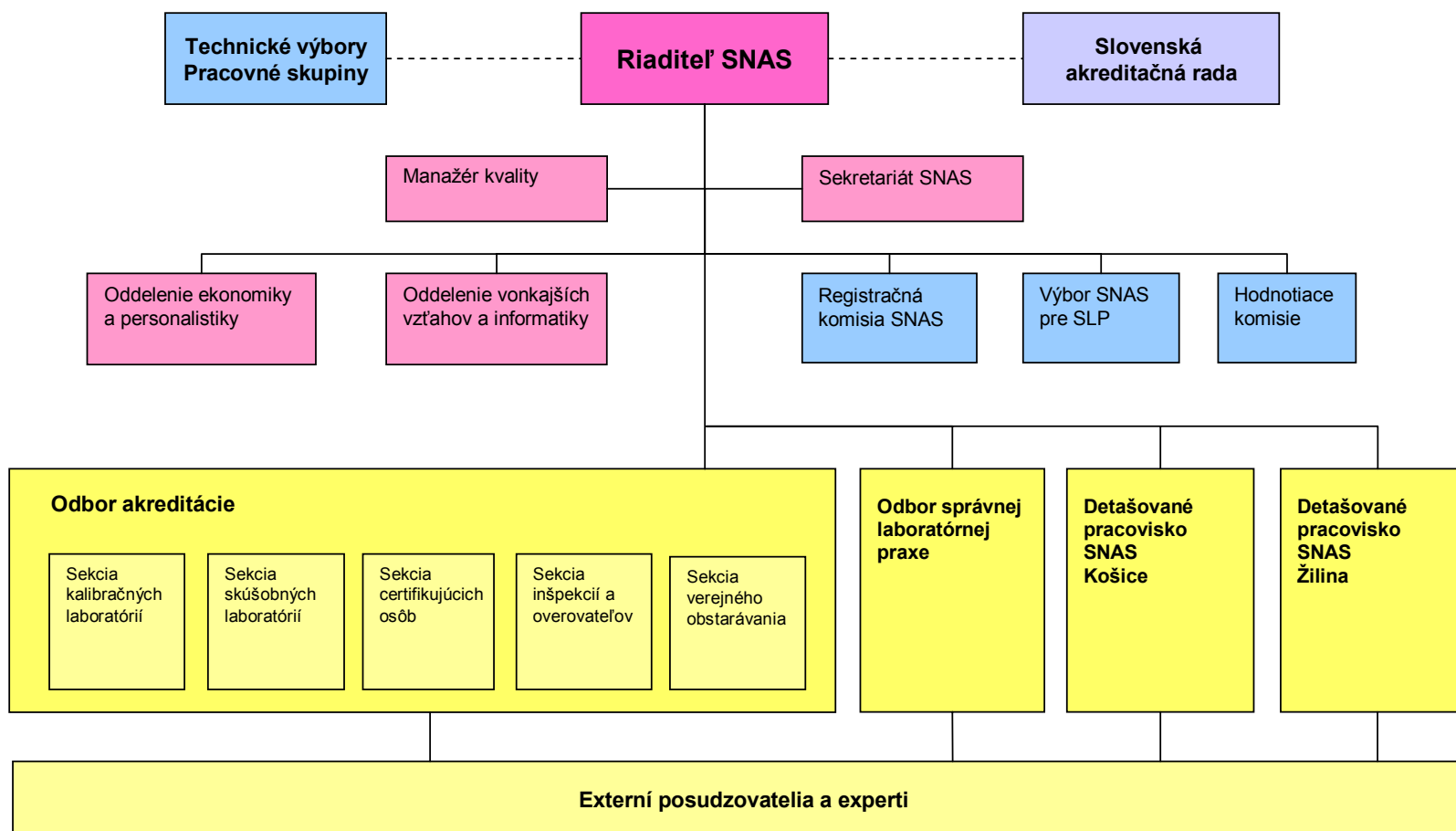
SNAS, na základe dobrej spolupráce s akreditačnými orgánmi v iných štátoch EÚ alebo mimo nej, dokáže zabezpečiť akreditáciu aj takých špeciálnych oblastí, na ktoré nemá pripravených vlastných posudzovateľov alebo expertov. Pre SNAS nie je problém angažovať pre takéto prípady posudzovateľov alebo expertov zo zahraničia.

11 ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

APC ILAC	- Výbor pre politiku akreditácie ILAC
APLAC	- Asia Pacific Laboratory Accreditation Cooperation
BOZP	- Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
COO	- Certifikačný orgán certifikujúci osoby
COP	- Certifikačný orgán certifikujúci produkty
ČIA	- Český institut pro akreditaci
EA	- European co-operation for Accreditation
EA LC	- Výbor EA pre laboratóriá
EASC	- Euro-Asian Council for Standardization, Metrology and Certification
EMS	- Environmental Management Systems
EMAS	- Eco-Management and Audit Scheme
EN	- Európska norma

EÚ	- Európska únia
FAB	- Forum of Accreditation Bodies
GLP	- Good Laboratory Practice
HACCP	- Hazard Analysis and Critical Control Points
IAF	- International Accreditation Forum
ILAC	- International Laboratory Accreditation Cooperation
IEC	- International Electrotechnical Commission
ILC	- Interlaboratory Comparison
IP	- Interný predpis
ISMS	- Information Security Management Systems
ISO	- International Organization for Standardization
KZ SR	- Kalibračné združenie SR
MLA	- Multilateral Agreement
MRA	- Mutual Recognition Arrangement
MSA	- Metodická smernica na akreditáciu
MŽP SR	- Ministerstvo životného prostredia SR
OA	- Odbor akreditácie
OECD	- Organisation for Economic Co-operation and Development
OEP	- Oddelenie ekonomiky a personalistiky
OHSAS	- Occupational Health and Safety Auditing Systems
OTČ	- Odbor technických činností
OVVI	- Oddelenie vonkajších vzťahov a informatiky
PEFC	- Pan European Forest Certification
PrR	- Príkaz riaditeľa
PT	- Proficiency testing
QMS	- Quality Management Systems
RMS	- Risk Management Systems
RR	- Rozhodnutie riaditeľa
SAR	- Slovenská akreditačná rada
SAŽP	- Slovenská agentúra pre životné prostredie
SLP	- Správna laboratórna prax
SNAS	- Slovenská národná akreditačná služba
SNŠ	- Spoločenstvo nezávislých štátov
STN	- Slovenská technická norma

Slovenská národná akreditačná služba

PREHĽAD PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI ZAMESTNANCOV SNAS ZA ROK 2004

1. Publikačná činnosť:

Ing. Ľubomír Šutek, CSc. **SNAS a akreditácia na Slovensku po vstupe SR do EÚ**
Článok do časopisu „Normalizácia“

Ing. Michal Mat'áš, CSc. **Akreditácia atestátorov vo verejnom obstarávaní**
Článok v odbornom časopise „Metrológia a skúšobníctvo
3/2004“

Článok **SNAS – Tenth Anniversary** v časopise „ILAC NEWS, Issue 25, April 2004“

Článok **SNAS** vo „Výročnej správe ÚNMS SR 2004“

Brožúra 10 rokov SNAS, marec 2004

2. Prednášková činnosť:

Ing. Ľubomír Šutek, CSc. **Úloha SNAS v podmienkach po vstupe do EÚ**
Seminár „Kvalita merania II“ (SMÚ Bratislava, 19.2.2004)

Ing. Ľubomír Šutek, CSc. **Čo asi čaká akreditáciu a SNAS po vstupe SR do EÚ**
XII. medzinárodná konferencia „Skúšanie a certifikácia 2004“
(Štrbské Pleso, 5.-7.4.2004)

Ing. Ľubomír Šutek, CSc. **Atestácia autorizačných a notifikovaných požiadaviek**
Aktív SNAS 2004 (Zvolen, 28.-29.4.2004)

Ing. Ľubomír Šutek, CSc. **Očakávania SNAS po vstupe SR do EÚ**
Aktív SNAS 2004 (Zvolen, 28.-29.4.2004)

Ing. Ľubomír Šutek, CSc. **Akreditácia ruka v ruke s normalizáciou (heslo „Normy spájajú svet“)**
18. seminár pri príležitosti Svetového dňa normalizácie (SÚTN
Bratislava, 13.-14.10.2004)

Ing. Ľubomír Šutek, CSc. **Akreditácia COV a IO, Metodické pokyny akreditácie**
Modulový vzdelávací projekt pre oblasť posudzovania zhody
certifikácie, skúšania, inšpekcie (Piešťany, 4.11.2004)

Ing. Ľubomír Šutek, CSc. **Akreditácia SL, Metodické pokyny akreditácie**
Modulový vzdelávací projekt pre oblasť posudzovania zhody
certifikácie, skúšania, inšpekcie (Piešťany, 4.11.2004)

Ing. Ľubomír Šutek, CSc. **Postavenie SNAS v rámci európskej a globálnej akreditácie**
Seminár (SMÚ Bratislava, 14.-15.12.2004)

Ing. Marian Weidlich, CSc. **Aktuálne otázky riešené v medzinárodných akreditačných
organizáciách**

- Aktív SNAS 2004 (Zvolen, 28.-29.4.2004)
- Ing. Marian Weidlich, CSc. **Vyhodnotenie prieskumu potrieb a spokojnosti zákazníkov SNAS a závery vyplývajúce pre prácu SNAS**
Aktív SNAS 2004 (Zvolen, 28.-29.4.2004)
- Ing. Marian Weidlich, CSc. **EA-Európska spolupráca v akreditácii**
20. zasadanie Výboru WELMEC (Bratislava, Častá-Papiernička, 13.-14. mája 2004)
- Ing. Marian Weidlich, CSc. **ILAC-Medzinárodná spolupráca v akreditácii laboratórií**
25. Zasadanie MGS (Borovoje, Kazachstan, 25.-27. mája 2004)
- Ing. Marian Weidlich, CSc. **Pozícia SNAS v európskom a globálnom rozmere**
Seminár CHEMEA (SMÚ Bratislava, 15.12.2004)
- Ing. Karol Richter, CSc. **Nadväznosť meradiel a plnenie požiadaviek na akreditáciu laboratórií**
XX. zhromaždenie KZ SR (Nitra, 24.-25.03.2004)
- Ing. Karol Richter, CSc. **Plánovanie interných auditov, príprava na audit**
Odborný kurz „Činnosť interných audítorov v akreditovaných skúšobných a kalibračných laboratóriách“ (Bratislava, 30.3.2004)
- Ing. Karol Richter, CSc. **Priebeh interného auditu, etapy, spôsob preverovania prvkov systému kvality, dokumentácia na mieste, vedenie záznamov**
Odborný kurz „Činnosť interných audítorov v akreditovaných skúšobných a kalibračných laboratóriách“ (Bratislava, 30.3.2004)
- Ing. Karol Richter, CSc. **Prístroje, metódy a metrologické nadväznosti**
Kurz "Príprava klinického laboratória na akreditáciu"
(SZU Bratislava, 5.-7.5.2004)
- Ing. Karol Richter, CSc. **Úloha a vykonanie interných auditov a preskúmanie manažmentom v klinickom laboratóriu, "Príprava klinického laboratória na akreditáciu"**
Kurz "Príprava klinického laboratória na akreditáciu"
(SZU Bratislava, 5.-7.5.2004)
- Ing. Karol Richter, CSc. **Skúsenosti z vykonávania dohľadov v akreditovaných laboratóriách, "Príprava klinického laboratória na akreditáciu"**
Kurz "Príprava klinického laboratória na akreditáciu"
(SZU Bratislava, 5.-7.5.2004)
- Ing. Karol Richter, CSc. **Akreditácia laboratória**
Odborný seminár „Akreditácia laboratória“ (Vzdelávacie stredisko SMÚ Bratislava, 26.-27.5.2004)

- Ing. Karol Richter, CSc. **Oblasť a rozsah akreditácie, príprava žiadosti**
Odborný seminár „Akreditácia laboratória“ (Vzdelávacie stredisko SMÚ Bratislava, 26.-27. 5.2004)
- Ing. Karol Richter, CSc. **Dokumentácia výpočtu neistôt, BMC a neistôt kalibrácie,**
Odborný seminár „Akreditácia laboratória“ (Vzdelávacie stredisko SMÚ Bratislava, 26.-27. 5.2004)
- Ing. Karol Richter, CSc. **Prvky systému kvality ISO/IEC 17025**
Odborný seminár „Akreditácia laboratória“ (Vzdelávacie stredisko SMÚ Bratislava, 26.-27.5.2004)
- Ing. Karol Richter, CSc. **Validácia kalibračného postupu v praxi kalibračného laboratória**
XXI. zhromaždenie KZ SR (Bratislava, 20.10.2004)
- Ing. Karol Richter, CSc. **Informácia o novelizácii STN EN 17 025**
XXI. zhromaždenie KZ SR (Bratislava, 20.10.2004)
- Ing. Karol Richter, CSc. **Aktivity Európskej akreditácie a ILAC v oblasti akreditácie výrobcov referenčných materiálov**
Odborná konferencia „Kvalita chemických a mikrobiologických méréni“ (Znojmo, 22.10.2004)
- Ing. Tibor Czocher, MPH **Riadenie a zabezpečenie kvality skúšok a meraní**
Seminár (Bratislava, 19.2.2004)
- Ing. Tibor Czocher, MPH **Akreditácia medicínskych laboratórií**
Seminár (Vzdelávacie stredisko SMÚ Bratislava, 21.4.2004)
- Ing. Tibor Czocher, MPH **Výklad ustanovení STN EN ISO/IEC 17025:2000**
Seminár (Bratislava, 4.5.2004)
- Ing. Tibor Czocher, MPH **Akreditácia meraní fyzikálnych faktorov prostredia**
Diskusné sústreďenie (Donovaly, 5.5.2004)
- Ing. Tibor Czocher, MPH **Príručka kvality a riadená dokumentácia; STN 17025**
Odborný seminár „Akreditácia laboratória“ (Vzdelávacie stredisko SMÚ Bratislava, 27.5.2004)
- Ing. Tibor Czocher, MPH **Riadenie a zabezpečenie kvality skúšok a meraní**
Seminár (Bratislava, 10.6.2004)
- Ing. Tibor Czocher, MPH **Validácia metód a neistoty meraní**
Seminár (Bratislava, 15.6.2004)
- Ing. Tibor Czocher, MPH **Akreditácia a nové trendy v oblasti vyhodnocovania neistôt a nové sektory v akreditácii v rámci skúšobníctva**
Odborná konferencia „Kvalita chemických a mikrobiologických méréni“ (Znojmo, 22.10.2004)

- Ing. Tibor Czocher, MPH **Oplatí sa akreditovať laboratórium (medicínske laboratóriá)**
Konferencia (Štrbské Pleso, 28.10.2004)
- Ing. Tibor Czocher, MPH **Akreditácia, aktualizácia ISO/IEC 17025, nové sektory akreditácie v rámci skúšobníctva**
Seminár Chemmea (Bratislava, 15.12.2004)
- Ing. Jozef Kalaš **Akreditácia osôb certifikujúcich biopotraviny, certifikujúcich lesy podľa schémy PEFC a certifikujúcich a overujúcich HACCP**
Aktív SNAS 2004 (Zvolen, 28.-29.4.2004)
- Ing. Jozef Kalaš **Novinky v oblasti akreditácie systémov HACCP**
Konferencia „Výživa – potraviny – legislatíva“ (Detva, 22.-24.9.2004)
- RNDr. Katarína Juríková, CSc. **Akreditácia mikrobiologických laboratórií**
Mikrobiologický kurz (Bratislava, 23.3.2004)
- RNDr. Katarína Juríková, CSc. **Akreditácia mikrobiologických a medicínskych laboratórií**
Seminár (Vzdelávacie stredisko SMÚ Bratislava, 21.4.2004)
- RNDr. Katarína Juríková, CSc. **Akreditácia mikrobiologických a medicínskych laboratórií**
Kurz "Príprava klinického laboratória na akreditáciu"
(Bratislava, 5.-7.5.2004)
- Ing. Marián Linder **Účel a význam interných auditov v akreditovanom laboratóriu. Normy a predpisy pre interné audity**
Odborný kurz „Činnosť interných audítorov v akreditovaných skúšobných a kalibračných laboratóriách“ (Bratislava, 30.3.2004)
- Ing. Marián Linder **Druhy auditov kvality. Požiadavky na audítora**
Odborný kurz „Činnosť interných audítorov v akreditovaných skúšobných a kalibračných laboratóriách“ (Bratislava, 30.3.2004)
- Mgr. Branislav Dubovský **Akreditácia environmentálnych overovateľov**
Aktív SNAS 2004 (Zvolen 28.-29.4.2004)
- Ing. Michal Mat'áš, CSc. **Pripravenosť SNAS akreditovať atestátorov verejného obstarávania**
Aktív SNAS 2004 (Zvolen 28.-29.4.2004)
- Ing. Michal Mat'áš, CSc. **Osvedčenie o atestácii podľa § 124 zákona o verejnom obstarávaní**
Odborný seminár „Aplikácia zákona 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní“ (Rajecké Teplice, 8.-9.6.2004)